

ETS 179

ÕIGUSABI TAOTLUSTE EDASTAMISE EUROOPA KOKKULEPPE LISAPROTOKOLL

Koostatud 4. oktoobril 2001. a

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised õigusabi taotluste edastamise Euroopa kokkuleppe, mis avati allakirjutamiseks Strasbourgis 27. jaanuaril 1977. a (edaspidi *kokkulepe*), liikmed, käesolevale protokollile allakirjutanud, märkides kokkuleppe arengut ja kohaldamist kui efektiivset õiguslase koostöö vormi edastamiseks taotlusi õigusabiks üle-euroopaliselt; leides, et on vajalik kõrvaldada eksisteerivad vastuolud tsiviilmenetlustes välismaal ja lubada majanduslikult halvemal järjel olevatel isikutel kergemini lahendada nende õigusi välismaal; soovides rakendada kokkuleppe efektiivsemat kohaldamist ning lisada teatud aspekte, eriti küsimustele seoses suhetega keskasutuste vahel vastastikuse õigusabi alal ning suhtlemisele juristide ja õigusabi taotlejate vahel; silmas pidades resolutsiooni (76) 5 õigusabist tsiviil-, kaubandus- ja haldusasjades; juhindudes resolutsioonist nr R (99) õigusabi taotluste edastamise Euroopa kokkuleppe praktilisest rakendamisest; võttes arvesse Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 6 sätteid ja rõhutades õigusabi taotlejate vajadusi suhelda juristiga mitte ainult kohtutes, vaid ka enne menetluse algust; on kokku leppinud alljärgnevas.

Artikkel 1. Eesmärk ja definitsioon

1. Käesoleva protokolliga eesmärk on muuta ja täiendada protokolliosaliste vahel teatud kokkuleppe aspekte.
2. Kokkuleppe ja protokolliga tähenduses «taotluse saanud pool» tähendab osalisriiki, kes saab taotluse õigusabiks teiselt lepinguosaliselt vastavuses kokkuleppe ja protokolliga tingimustega.

Artikkel 2. Osalisriikide vaheline koostöö

1. Osalisriigid võtavad viivitamatult täitmiseks üksteise taotlused vastastikuseks abiks seoses õigusabi taotlustega tsiviil-, kaubandus- või haldusasjades, mille lahendamine kuulub taotluse saanud poole pädevate asutuste jurisdiktsiooni.
2. Vastavalt kokkuleppe tingimustele ei tohi taotluse saanud pool tagasi lükata taotlusi, mis on tehtud vastavalt kokkuleppele ilma nende väärtust hindamata, vaid on kohustatud menetlema neid kõige efektiivsemal võimalikul viisil kooskõlas siseriikliku menetlusega, mis võib sisaldada vajadust täiendava informatsiooni järele.

Artikkel 3. Suhtlemine juristide ja taotluse esitajate vahel

1. Taotluse saanud pool on kohustatud
 - a) kindlustama, et taotluse esitajat esindama määratud jurist on võimeline suhtlema taotluse esitajaga viimasele arusaadavas keeles, või
 - b) kindlustama, et tõlke või tõlkimise tasud, mis tekivad juristide ja tema esindatava vahelisest suhtlusest, oleksid tasutud.
2. Kui ülalmärgitud paragrahvi 1 kohaldamine osutub võimatuks, peab taotluse saanud pool võimaldama vajalikke vahendeid kindlustamiseks juristide ja taotluse esitajate vahelist suhtlust.
3. Kokkuleppe ja käesoleva protokolliga alusel kasutusel olev õigusabi taotluste edastamise vorm peab ära näitama keeled, mis on taotluste esitajatele arusaadavad.

Artikkel 4. Menetluse efektiivsus

1. Iga lepinguosaline peab menetlema taotlusi mõistliku aja jooksul ning peab kohustama vastuvõtvaid keskasutusi:
 - a) kinnitama taotluse vastuvõtmist;
 - b) teavitama edastavat asutust taotluse suhtes võetud otsustest;
 - c) võtma tarvitusele vajalikke samme kindlustamiseks, kui vähegi võimalik, et esimese astme otsus tehtaks taotluse põhjal kuue kuu jooksul, tingimusel et kogu vajalik informatsioon on lisatud;

d) kandma edastavale keskasutusele kuue kuu jooksul arvates täieliku taotluse saamisest ette, kui otsust ei ole langetatud, kogu taotluse menetluse käigust ja mis tahes raskustest, mis takistavad otsuse vastuvõtmist.

Artikkel 5. Siduva nõusoleku väljendus

1. Käesolev protokoll avatakse allakirjutamiseks kokkuleppele allakirjutanud riikidele, kes võivad väljendada oma siduvat nõustumist kas:

a) alla kirjutades ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskohustusega või
b) kirjutades alla hilisema ratifitseerimise, vastuvõtmise või kinnitamisega.

2. Riik ei või käesolevale protokollile alla kirjutada ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirjade deponeerimisreservatsioonita, kui ta pole juba eelnevalt deponeerinud või ei deponeeri samaaegselt kokkuleppe ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja.

3. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnituskirjad deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juures.

Artikkel 6. Jõustumine

1. Protokoll jõustub selle kuu esimesel kuupäeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele arvates kahe Euroopa Nõukogu liikmesriigi poolt avaldatud soovist olla seotud protokolliga vastavalt artikli 5 sätetele.

2. Mis tahes riigi suhtes, kes on avaldanud vastavalt oma soovi olla sellega seotud, jõustub protokoll selle kuu esimesel kuupäeval, mis järgneb kolmekuulisele perioodile arvates riigi poolt ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita allakirjutamisest või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja deponeerimisest.

Artikkel 7. Ühinemine

1. Pärast käesoleva protokolliga jõustumist võib mis tahes riik, kes on ühinenud kokkuleppega, ühineda ka protokolliga.

2. Ühinemine jõustub ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretäri juures deponeerimisele järgneva kolmekuulisele perioodile järgneva kuu esimesel kuupäeval.

Artikkel 8. Reservatsioonid

Mis tahes protokolliga sätete reservatsioonide tegemine on keelatud.

Artikkel 9. Territoriaalne kohaldamine

1. Iga riik või allakirjutamise või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja deponeerimisel täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes protokoll kehtib.

2. Sellise territooriumi suhtes jõustub protokoll selle kuu esimesel kuupäeval, mis järgneb kolmekuulisele perioodile arvates deklaratsiooni vastuvõtmisest peasekretäri poolt.

3. Mis tahes deklaratsiooni, mis on tehtud kahe eelmise lõike alusel territoriaalse kehtivuse suhtes, võib tühistada peasekretärile adresseeritud kirjaga. Tühistamine jõustub selle kuu esimesel kuupäeval, mis järgneb kolmekuulisele perioodile arvates tühistamiskirja vastuvõtmisest peasekretäri poolt.

Artikkel 10. Tühistamine

1. Lepinguosaline võib soovi korral tühistada käesoleva protokolliga Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava kirjaga.

2. Tühistamine jõustub kuue kuu möödudes arvates peasekretäri poolt tühistamiskirja vastuvõtmisest.

3. Kokkuleppe tühistamine tähendab automaatselt ka käesoleva protokolliga tühistamist.

Artikkel 11. Teatavakstegemised

1. Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja teistele protokolliga ühinenud riikidele teatavaks iga:

a) allakirjutamise ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita;

b) allakirjutamise koos ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsiooniga;

c) ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerimise;

d) käesoleva protokolliga jõustumise kuupäeva vastavalt artiklitele 5, 6 ja 7;

e) deklaratsiooni, mis on vastu võetud artikli 9 järgi;

f) teate, mis on vastu võetud artikli 10 järgi ja selle jõustumise kuupäeva;

g) muu akti, deklaratsiooni, teate või kirja seoses käesoleva protokolliga.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad käesolevale protokollile alla kirjutanud.

Koostatud Moskvas 4. oktoobril 2001. a inglise ja prantsuse keeles, tekstid on võrdselt autentset, ühes eksemplaris, mis deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär saadab selle tõestatud koopiaid kõigile allakirjutanud ja ühinenud riikidele.